

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 1.250

Letna naročnina L. 2.500

Letna inozemstvo L. 3.500

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXI. - Štev. 36 (1066)

Gorica - četrtek, 11. septembra 1969 - Trst

Posamezna številka L 50

Osebnost molitev Severni Vietnam žaluje

Liturgične reforme in uporaba živih jezikov v liturgiji so na široko odprle vrata k boljšemu razumevanju liturgičnih molitev in k lepšemu sodelovanju pri liturgiji. Vse to je res. Toda pri vsem tem lepem se skriva tudi velika nevarnost in ta nevarnost je v tem, da začnemo omalovaževati osebnost molitev in jo opuščati. Ta nevarnost ni izmišljena, temveč zelo realna, saj vemo, da danes ljudje bolj sodelujejo pri liturgiji, a manj molijo.

Sv. oče Pavel VI. je na to opozoril v govoru dne 13. avgusta. Poudaril je: »Potrebno je se vrniti k osebnosti molitvi.« Zakaj se vrniti? se vprašuje sv. oče. Zato, ker je splošno mnenje, da »danes tudi dobri, tudi verni, tudi tisti, ki so se posvetili Gospodu, manj molijo kakor v preteklih časih.« Kje so vzroki za ta pojav? Ti vzroki so znotraj današnjega človeka in zunaj njega.

HEREZIJA AKCIJE

V današnjem človeku se je ukoreninilo prepričanje, da je akcija, mrzlično delo vse, notranje razmišljanje, molitev pa nič. Tako je namreč v gospodarstvu, politiki, socialnem življenju, industriji, povsod samo akcija, delo in delo. Iz tega nastaja prepričanje, da je tudi v božjem kraljestvu enako. Temu mnenju pravijo »herezija akcije«. Od nje so okuženi zlasti mlajši ljudje in ne na zadnjem mestu številni duhovniki. Ves poudarek na akciji, na zunanjem delu povzročijo v duši neko otrplost in duhovno zaspanost. »Težnja, vsako človeško dejavnost poznanjiti, povzroča, da počasi odmrje v človeku smisel za javno in osebnost molitev,« je opozoril Pavel VI. V takšnem duhovnem razpoloženju postaja vsaka molitev predolga in nepotrebna, posebno se tradicionalne molitve kot so: rožni venec, križev pot, premišljevanje, izpraševanje vesti, čiščenje Najsvetejšega. Slišal sem, da se je neki bogoslovec izjavil: »Najbolj me skrbi, kako bom kot duhovnik v maju molil vsak dan rožni venec.«

»Herezija akcije« išče opravičilo v ljubezni do bližnjega. Pravijo namreč, da jih k akciji priganja ljubezen, karitativnost do bližnjega, pri tem pa porivajo v senco ljubezen do Boga ali celo trdijo, da je odveč. »Vsi vedo,« nadaljuje sveti oče, »kakšno negativno moč je zadobilo takšno duhovno zadržanje, po katerem ni molitev, temveč akcija tisto, kar drži pokonci krščansko življenje. Socialnost stopi na mesto religioznosti. Ta miselnost se s pomočjo tiska razširja na javno mnenje, na ljudsko mišljenje in osvaja tudi neke "spontane skupine", kakor jih imenujejo, ki iščejo neko svojo bolj intenzivno religioznost, odtrgano od tiste tradicionalne v Cerkvi, ki jo oni imenujejo avtoritarno in izumetničeno. Končajo pa tako, da izgubijo resnično religioznost, ki jo nadomesti neka človeška simpatičnost brez teološke resnice in božje ljubezni.

Kakšno resnično trdnost, kakšno transcendentno vrednost more imeti neka vernost, kjer se razodeji nauki o našem odnosu do absolutnega Bitja, do troediniga Boga, kjer se drama našega odrešenja in skrivnost milosti in Cerkve navadno ne obravnavajo, obravnavajo pa se socialni in politični dogodki trenutka?« se vprašuje sv. oče.

»Brez osebnega, intimnega in trajnega življenja molitve, vere in ljubezni, ni mogoče ostati kristjani, se ni mogoče koristno in pametno vključiti v četočo liturgično obnovo, ni mogoče učinkovito pričevati o krščanski avtentičnosti, o kateri se toliko govori, ni mogoče misliti, dihati, delati, trpeti, upati z živo in potujočo Cerkvijo: potrebno je moliti. Bodisi pravilna presoja stvari in dogodkov bodisi skrivnostna, a nujna pomoč milosti se zmanjšujejo v nas in morda tudi izginejo zaradi pomanjkanja molitve. Mi smo prepričani, da so številne duhovne in moralne krize številnih oseb, ki so zrastle in se vključile v organizem Cerkve na različnih ravneh, posledica mlčnosti ali celo pomanjkanja rednega in intenzivnega življenja

nja molitve, ki se je do včeraj opiralo na modra izročila; ko so se ta opustila, je molitev ugasnila. In z molitvijo tudi zvestoba Cerkvi,« je izjavil Pavel VI.

ZADEVA »ISOLotta«

Ob teh razmišljanjih Pavla VI. nam postanejo jasni vzroki za razne žalostne pojave v današnji pokoncilski Cerkvi. Naj omenim tu predvsem zadevo »Isolotta« v Florenci. Neki italijanski izobraženec mi je rekel: »Veste, take zadeve ne gredo mimo nas brez posledic; med nami laiki povzročajo veliko zmedo.« To je naravno, saj navaden kristjan gleda na dogodke od zunaj in jim težko prodre do bistva. Na zunaj pa takšni ljudje, ki trdijo o sebi, da iščejo avtentični evangelij, da ustvarjajo avtentično krščansko občestvo, da hočejo živeti pristno krščansko življenje, zbuja simpatije. Ko pridejo v spor s cerkveno oblastjo, pa človek ne išče, zakaj je do tega prišlo.

Avtentični kristjan ne more priti v ne-rešljiv spor z vodstvom Cerkve. O tem pričajo svetniki vseh stoletij, ki so bili »avtentični« kristjani. Prišlo je med njimi in cerkveno avtoriteto do nesporazumov, toda ti so se zmeraj rešili tako, da je obstala tudi avtoriteta Cerkve. Sveti Frančišek Asiški je prišel v spor s svojim škofom, toda ni se mu uprl, ker je vedel, da resnica in svetost vedno zmagata, treba je le dati časa.

Z modernimi krščanskimi »oporečniki« pa ni tako. Ti se upirajo cerkveni avtoriteti, svoje krščanstvo stavijo v nasprotje s krščanstvom Cerkve, svoj »avtentični« evangelij stavijo v opreko z evangelijem Cerkve, kakor da more Kristusova Cerkve zatajiti Kristusa. To je drzno in smelo zadržanje, ki more zrasti le v kristjanu, ki mu manjka ponižnosti in molitve; in sicer osebne molitve. Saj takšni »oporečniki« zelo radi mahajo s knjigo evangelijev po zraku in naglas berejo in komentirajo sv. pismo na trgu pred cerkvijo, ko v cerkvi njihov škof bere mašo. To se je namreč pred nedavnim zgodilo v Isolotti.

Vsi se moramo truditi, da postanemo avtentični kristjani. Toda prvi pogoj za to je iskrena ponižnost in avtentična osebnost molitev.

K. H.

OBLJUBE IN DEJANJA

Kmalu bo 25 let, odkar so začele delovati obnovljene slovenske šole na Goriškem in Tržaškem. V tem času se je v državi marsikaj spremenilo na bolje. Tudi na šolskem področju so bile izvedene razne reforme ter so profesorji in učitelji preko svojih sindikalnih organizacij dosegli pomembne pridobitve gospodarsko-socialnega značaja. Zlasti v zadnjih letih je vlada izdala posebne zakone, s katerimi je omogočila ureditev službene stalnosti in dosego drugih ugodnosti desetletnim učiteljem. Med temi ugodnostmi velja omeniti zlasti tako imenovani zakon »Bellisario« iz leta 1966, na podlagi katerega je več tisoč italijanskim šolnikom bila priznana službena stalnost. Mnogim drugim pa je ta zakon znatno olajšal dosego usposobljenostnega izpita. Namen vseh teh olajšav je pravična sistematizacija učnega osebja ter izboljšanje ravnih in ugleda šol in šolskega poklica.

Ce primerjamo stanje na šolah s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem in Goriškem s stanjem na italijanskih šolah, lahko ugotovimo, da so v več pogledih slovenske šole in šolniki zastopljeni. Razen zakona 1012 iz leta 1961, ki pravno priznava obstoj slovenskih šol v državi, ni še izšel noben drug zakon za ureditev položaja slovenskih profesorjev. Pa tudi zakon 1012, razen za osnovnošolske učitelje, se ne izvaja. Poleg tega se v pogledu slovenskih profesorjev iz nerazumljivih razlogov ne izvajajo razni drugi ugodni zakonski predpisi, ki veljajo za italijanske

Pretekli četrtek je v Hanoju, prestolnici Severnega Vietnama, umrl Ho Si Minh, legendarni voditelj Vietnamcev v boju za njih svobodo. Mož je bil dalj časa bolan na srca. Do zadnjega so upali, da bo prestal tudi to zadnjo bolezen kot jih je že več v svojem življenju. Toda pred smrtjo smo res vsi enaki in ko pride, ga ni denarja, ki bi nas pred njo odkupil. Zato tudi Ho Si Minh niso mogli nič več pomagati tudi najboljši zdravniki.

Hanojski radio je pripravil ljudje na to novico, kakor se pripravijo otroci na očetovo smrt. Najprej je javil, da je Ho Si Minhovo stanje resno, potem da je z njim vedno slabše in končno je javil, da je umrl.

Ob smrti važnih komunističnih voditeljev zmeraj nastajajo problemi. Prvi problem je njih pogreb. Za Ho Si Minhov pogreb se je sestavil poseben odbor, kateremu na čelo so postavili starega podpredsednika republike Severnega Vietnama. Za njim pa druge veljake po njih ugledu v partiji. Ta odbor je sklenil, da bodo za velikim voditeljem žalovali deset dni in da bo pogreb 10. septembra. Vietnamske čete v Južnem Vietnamu so sklenile, da bodo pred pogrebom držale tri dni premirja. Južni Vietnamci in Amerikanci tega premirja niso sprejeli, vendar so se dejansko vzdržali večjih akcij.

Drugi problem so delegacije, ki se udeležijo pogreba. Ker je Severni Vietnam v dobrih odnosih tako z Rusijo kot s Kitajsko kakor z Jugoslavijo in Kubo so vse partije sveta napovedale svojo udeležbo. Toda kako naj se srečajo sprti bratci iz Moskve in Pekinga? Zato se je zgodilo, da je iz Hanoja odpotoval Kitajec Čuenlai tik predno je dospel Kosigin s sovjetsko delegacijo.

Tretji problem je, kdo bo naslednik umrlega voditelja. Pri komunističnih partijah je namreč značilno, da so sicer »demokratične«, toda dejansko vso njihovo politiko vodi njih glavni voditelj ali leader, kateremu so vsi pokorni. Zato je vsakokrat tako važno, kdo bo naslednik, ko ta ali oni umrje. V Hanoju je to še važnejše, kajti tam se sekata vpliv Moskve in Pekinga. Pokojni Ho Si Minh je znal ohraniti enako razdaljo med sovjetsko in kitajsko partijo, ker je potreboval pomoč obeh in ker sta obe bili s tem zadovoljni. Toda kaj bo naredil novi voditelj? In kdo bo novi voditelj? Moža, ki bi imel toliko ugled in ki bi imel tudi tolikšno politično modrost in izkušnjo, kot jo je imel Ho Si Minh v Severnem Vietnamu nimajo več. Njemu je uspelo obdržati neodvisnost v sporu med Moskvijo in Pekingom. Kako bo v prihodnje? Od tega, kako se bo odločil Vietnam, zavisi tudi uspeh ali neuspeh moskovske oziroma kitajske partije v Aziji. Pravijo, da je Hanoi ključ do tega uspeha. Tista partija bi namreč morala zmagati, za katero se bo odločil Vietnam. Prav zaradi tega se Ho Si Minh ni hotel odločiti ne za eno ne za drugo, čeprav je bil komunist. Skrbi ob pogrebnih komunističnih voditeljev torej ne manjka.

HO SI MINHOVA OSEBNOST

Ho Si Minh je učakal 79 let. V njegovih mladih letih je bila vsa Indokina francoska kolonija. V iskanju boljšega življenja je prišel v Francijo in tu postal komunist. Istočasno pa se je pridružil tudi boju za svobodo Indokine. Vrnil se je domov in ta boj nadaljeval. Najprej zoper Francoze, nato zoper Japonce med drugo svetovno vojno. Imel je uspehe in neuspehe: bil je velikokrat v ječi, moral se je skrivati, si menjavati

imena. V teh bojih si je utrdil sloves in vodstveno vlogo med svojim ljudstvom. Najtrši boj je bil po drugi svetovni vojni, ko je razplamtel svobodoljubna čustva po vsem Vietnamu in organiziral splošen upor zoper Francoze. Konec tega upora je bil, da so Francozi bili totalno poraženi pri Bien Dien Fuju in so morali pristati na mirovna pogajanja v Zenevi. Za Vietnamce je pogajanje vodil Ho Si Minh. Na pogajanjih so pa Vietnam razdelili na dva dela, severnega in južnega, ter prvega prepustili Ho Si Minhu in komunistični partiji, drugega pa so hoteli ohraniti za demokratični tabor do splošnih volitev, ki naj bi odločile, kakšen režim si želijo Vietnamci. Na te volitve še zmeraj čakajo.

Ho Si Minh ni hotel čakati in je, kot znano, začel podpirati boju južnovietnamskih gverilcev zoper vlado v Saigonu. Južnemu Vietnamu so prišli na pomoč Amerikanci in tako se je začela južnovietnamska vojna, ki ni vojna in ni revolucija, ki se je pred leti začela, a se ne ve, kdaj in kako se bo končala. To je težka dediščina, ki jo je Ho Si Minh zapustil ob svoji smrti vietnamskemu ljudstvu.

SARAGAT OBISČE JUGOSLAVIJO

Italijanski predsednik Giuseppe Saragat bo v začetku meseca oktobra uradno obiskal Jugoslavijo. Spremljal ga bo zunanji minister Moro. Temu obisku bo pozneje sledil Titov obisk v Italiji, ker takšne so navade med diplomati.

★

V LIBIJI

so sestavili novo vlado. V njej je pet civilistov in dva častnika. To je prva republikanska vlada po uspeli revoluciji. Prejšnji kralj Idris je v Grčiji in vse kaže, da se je sprizajnil z dejstvom, da ne bo mogel več kraljevati.

★

GROMIKO V JUGOSLAVIJO

Pretekli teden je obiskal Jugoslavijo sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko. Bil je v Beogradu in na Brionih pri Titu. Ob koncu obiska so izdali uradno poročilo, ki je pa zelo megleno. Zdi se, da sta obe strani le znova potrdili svoja stališča.

★

V BRAZILIJU

so sredi Rio de Janeira ob belem dnevu ugrabili ameriškega veleposlanika, ko se je vračal domov h kosilu. Ugrabitelji so za njegovo izpustitev zahtevali od vlade, da izpusti 15 zaprtih revolucionarjev. Zagrozili so, da bodo v drugačnem primeru veleposlanika umorili. Na pritisk iz Washingtona je brazilska vlada sprejela postavljeni pogoj in z letalom prepeljala 15 zapornikov v Mehiko. Tudi ugrabitelji so držali besedo in izpustili veleposlanika. Zadnja poročila trdijo, da je brazilska policija odkrila ugrabitelje in jih nekaj aretirala. Z ugrabitvijo so revolucionarji hoteli protestirati zoper ZDA, ki podpirajo brazilsko vlado generalov.

★

V ITALIJI

stopajo v ospredje sindikalni spori. Jeseni namreč zapade večje število delavskih pogodb, ki jih je treba obnoviti. Delavski sindikati bodo skušali doseči čim večje ugodnosti za svoje člane. Prvi spor je bil v tovarni Fiat v Turinu. Na posredovanje vlade so spor v nekaj dneh poravnali. Sedaj so na vrsti pogajanja s kovinarji in gradbinci. Če ne bo prišlo do sporazuma, bomo imeli stavko tako kovinskih delavcev kot gradbincev.

namestitve. Posledica tega bo, da bodo morali prizadeti učiti druge predmete, kar bo povzročilo več premikov učnega osebja.

Razumljivo je, da je takšno postopanje z učnimi močmi škodljivo učinkovitosti pouka na naših šolah, da je socialno krivično in nezakonito. To povzroča nezadovoljstvo med šolniki in slovensko javnostjo nasploh, kar lahko izkoristi politični nasprotniki vladnih strank, ki morda imajo prav zaradi tega med Slovenci tako številne pristaše. Videant consules!

Cerkev na Hrvaškem

Zadnja številka »Glasa koncila« iz Zagreba objavlja poročilo o novih imenovanjih na hrvaških škofijskih sedežih, kakor Zagreb, Reka, Zadar in Split. Objavlja pa tudi zelo kritično oceno o teh imenovanjih in razdelitvah. Zelo boleče vprašanje ostaja imenovanje zagrebškega nadškofa, ker je bil dr. Kuharič imenovan samo za apostolskega administratorja in je tako praktično hrvaška Cerkva ostala še vedno brez pravega vrhovnega pastirja.

Središča za zakonska posvetovanja

V Nemčiji je 150 katoliških središč za posvetovanja o zakonskih in družinskih zadevah. V vsakem središču so na razpolago: zdravnik, psiholog, pravnik, duhovnik in socialna asistentka.

